

Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

IV.3. HASŁO TYTUŁOWE

1. TYTUŁY KSIĄG ANONIMOWYCH I ANONIMOWYCH DZIEŁ LITERACKICH.....	1
2. TYTUŁY DZIEŁ ANONIMOWYCH.....	1
3. TYTUŁY WYDAWNICTW CIĄGLYCH	2
4. TYTUŁY FILMÓW.....	4

Hasła tytułowe (zapisywane w kartotece wzorcowej w polu 130, w rekordzie bibliograficznym w polu 630) tworzy się w JHP BN dla:

- dzieł anonimowych wszelkiego rodzaju (ksiąg świętych, anonimów literackich, dzieł plastycznych i muzycznych o nieustalonym autorstwie)
- wydawnictw ciągłych (serii wydawniczych i czasopism)

1. Tytuły ksiąg anonimowych i anonimowych dzieł literackich

Hasła tytułowe **ksiąg świętych i anonimowych dzieł literackich** formułuje się zgodnie z zaleceniami PN-N-01231 : 2001 *Opis bibliograficzny – Hasło tytułowe*, np.:

Biblia. |p ST. |p Księga Wyjścia
Koran
Chanson de Roland
Alf laila wa laila
Bogurodzica
Chronica Hungaro-Polonica
Słowo o polku Igoreve
Historia von D. Johann Fausten
Navigatio sancti Brendani abbatis

2. Tytuły dzieł anonimowych

Tytuły anonimowych dzieł (plastycznych, muzycznych, audiowizualnych itp.) są wprowadzane na ogólnych zasadach i – zależnie od potrzeb – uzupełniane odpowiednimi dopowiedzeniami, np.:

Matka Boska Bardzka (figura)
Matka Boska Pocieszycielka Strapionych z Wielkich Oczu (obraz)
Jezu, ufam Tobie (obraz)

Wesele Aldobrandyńskie
Star Trek, the next generation (serial film.)

Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu |a.

Jako hasła tytułowe wprowadza się również **tytuły dzieł zbiorowych**, uzupełniane - zależnie od potrzeb – odpowiednimi dopowiedzeniami, a zwłaszcza dopowiedzeniem chronologicznym np.:

Słownik badaczy literatury polskiej
Encyklopedia historii drugiej Rzeczypospolitej
Atlas Silesiae (Norymberga ; 1750)
Encyclopaedia Britannica (1974-)

Hasła tego typu występują stosunkowo rzadko, przede wszystkim w opracowaniu przedmiotowym indeksów czy recenzji. Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu a.

Uwaga:

Nie są traktowane jako hasła tytułowe obiegowo funkcjonujące, popularne nazwy dzieł sztuki czy ich zespołów, zabytkowych obiektów, egzemplarzy rękopisów i druków. Hasła te są wprowadzane do JHP BN jako hasła ogólne, np.:

Arrasy wawelskie
Dzwon Zygmunta
Biblia Królowej Zofii
Biblia Gutenberga
Très riches heures du duc de Berry
Psałterz Egberta

Zasady tworzenia rekordów wzorcowych dla tego typu obiektów będą opisane osobno.

3. Tytuły wydawnictw ciągłych

- serii wydawniczych. Hasło uzupełnia się dopowiedzeniem (seria wyd.) zapisanym w podpolu a, np.:

Biblioteka Narodowa (seria wyd.)
Wydawnictwo Ludowe (seria wyd.)

- czasopism:

Tytuły rozpoczynające się od słów Gazeta, Dziennik, Tygodnik, Przegląd itp. nie wymagają dopowiedzenia, np.:

Tygodnik Siedlecki
Gazeta Lubuska
Dziennik Bałtycki

Pozostałe tytuły otrzymują obligatoryjnie dopowiedzenie (czasop.), np.:

Poradnik Językowy (czasop.)
Życie Literackie (czasop.)
Szkwał (czasop.)
Biblioteka Warszawska (czasop.)
Kłosa (czasop.)

Jeśli dany tytuł nie identyfikuje jednoznacznie dokumentu, zwłaszcza w przypadkach, gdy występuje w różnych miejscowościach i różnych okresach, należy hasło uzupełnić dodatkowym dopowiedzeniem/dopowiedzeniami. Jako dopowiedzenia można użyć:

1. nazwy miejscowości;
2. dat związanych z publikacją lub daty rocznej wyrażającej początek publikacji;
3. innych informacji niezbędnych do identyfikacji.

Wszystkie dopowiedzenia zapisuje się w podpolu |a.

Tygodnik Polski (Pszczyna)

Tylko jeden taki tytuł wydawany w Pszczynie, nie wymaga dopowiedzenia chronologicznego.

Polityka (czasop. ; 1937-1939)
Polityka (czasop. ; 1957-)

Oba tytuły wydawane w Warszawie, rozróżniane datami, nie wymagają użycia dopowiedzenia lokalizującego

Jeśli tytuł zawiera nazwę miejscowości, nie ma potrzeby dodawania jej w dopowiedzeniu, np.:

Dziennik Łódzki (1844-1892)
Dziennik Łódzki (1945-)
Głos Warszawski (czasop. ; 1908-1909)
Głos (czasop. ; Warszawa ; 1886-1905)

Ze względu na częste występowanie tytułu w różnych miejscowościach i okresach, wymaga użycia obu dopowiedzeń.

Przegląd Robotniczy (organ NZR)

Miejsce i czas wydawania nie są znane, konieczne jest zastosowanie innego rodzaju dopowiedzenia.

Uwaga:

Nie stosuje się dopowiedzenie (czasop. emigr.). W odniesieniu do czasopism mniejszości narodowych i grup etnicznych należy stosować zasady ogólne, np.:

Głos Nauczyciela (czasop. ; Chicago)
Tygodnik Polski (Tbilisi)
Kultura (czasop. ; Paryż).

4. Tytuły filmów

Hasłem jest oryginalny tytuł filmu, a hasło autor-tytuł jest formą odsyłaczową. Tytuł filmu zawsze otrzymuje dopowiedzenie (film). Wprowadza się również odsyłacz od polskiego tytułu filmu, np.:

Cria cuervos (film)

NU Saura, Carlos (1932-). Cria cuervos
Nakarmić kruki (film)

Otto e mezzo (film)

NU Fellini, Federico (1920-1993). Otto e mezzo
8 1/2 (film)
Osiem i pół (film)

Popiół i diament (film)

NU Wajda, Andrzej|d(1926-). Popiół i diament

Jeśli tytuł nie identyfikuje jednoznacznie filmu, należy uwzględnić w dopowiedzeniu dodatkową informację, przede wszystkim datę powstania, np.:

Pan Tadeusz (film ; 1999)

NU Wajda, Andrzej (1926-). Pan Tadeusz